

N á v r h

Pripomienky Súdnej rady Slovenskej republiky k 2. návrhu Reformy súdnej mapy

I. K procesu tvorby 2. návrhu Reformy súdnej mapy:

Súdna rada SR k 1. návrhu Reformy súdnej mapy zaujala stanovisko uznesením č. 327/2020 zo dňa 4.12.2020.

V procese tvorby súdnej mapy zdôraznila potrebu aktívnej účasti súdnej rady, zástupcov súdov, prokuratúry, advokácie a iných dotknutých subjektov.

Súdna rada konštatuje, že aj 2. návrh Reformy súdnej mapy (ďalej len „Návrh“) bol opätovne pripravený bez zástupcov Súdnej rady Slovenskej republiky ako ústavného orgánu sudcovskej legitimity, zástupcov súdov a ostatných dotknutých subjektov. Týmto postupom je súdnej rade znemožnené aktívne participovať na tvorbe kľúčových zákonov pre súdnictvo a riadne si tak plniť svoje ústavné kompetencie.

Lehota 22 dní na podanie pripomienok v medzirezortnom pripomienkovom konaní bola aj k tomuto Návrhu neprimerane krátka, na úkor riadnej prípravy pripomienok pre všetky dotknuté subjekty.

V predložennom Návrhu boli uskutočnené zmeny oproti 1. návrhu, ktoré nevychádzali z podaných pripomienok dotknutých subjektov. Predkladateľ ich v dôvodovej správe nevysvetlil, čím sa znemožnila riadna vecná argumentácia v medzirezortnom pripomienkovom konaní.

Na rozdiel od 1. návrhu, ktorý Reformu súdnej mapy upravoval v jednom návrhu zákona, predložený Návrh reformu rozdelil do 4 návrhov zákonov, ktorých prepojenie je problematické a výsledok ich prijímania rizikový. Keďže nie je isté, ktorý z týchto návrhov zákonov a v akej výslednej podobe bude v parlamente prijatý, návrhy vychádzajú aj z existencie súdov, ktoré sa majú z hľadiska zámeru predkladateľa zrušiť. Môže to v konečnom výsledku spôsobiť vzájomnú inkompatibilitu prijatých zákonov a následné narušenie riadneho chodu a správy súdov.

Táto pripomienka je zásadná.

II. Všeobecné východiská v Návrhu:

Súdna rada podporuje uplatnené pripomienky zo strany Generálnej prokuratúry SR, že v Návrhu chýba reálna dopadová analýza zmeny súdnej mapy za všetky dotknuté subjekty, zhodnotenie pozitívnych a negatívnych účinkov navrhovaných zmien, nie je stanovený harmonogram a postupnosť krokov pri implementácii prijatých zmien a riadenie rizík, a

kvalifikovaný odhad nákladov na vybudovanie nových sídiel súdov. Návrh nezohľadňuje ani zvýšené náklady iných úradov a inštitúcií, ktoré participujú na konaní pred súdom, najmä prokuratúry v trestnej agende.

Bez týchto východísk nie je možné kvalifikovane posúdiť reálne dopady Návrhu na výkon súdnictva a naplnenie zámeru predkladateľa zvýšiť výkon, kvalitu a dôveryhodnosť súdnictva, a zároveň zabezpečiť pre sudcov a zamestnancov lepšie podmienky pre prácu a rozhodovanie.

Súdna rada preto žiada stiahnuť Návrh z legislatívneho procesu, vrátiť ho do procesu jeho tvorby v súčinnosti so všetkými dotknutými subjektami a doplniť všeobecné východiská o všetky potrebné analýzy a vyhodnotenia.

Táto pripomienka je zásadná.

III. K obsahu Návrhu:

1. Súdna rada podporuje racionalizáciu a redukciu **okresných súdov Slovenskej republiky** a zriadenie **mestských súdov v Bratislave a Košiciach** za predpokladu, že v každom jednotlivom prípade zrušenia alebo zlúčenia okresných súdov a pri vytváraní mestských súdov sa potvrdí vyššia efektívnosť, špecializácia a dostupnosť prístupu k súdu a spravodlivosti.

Z uplatnených pripomienok dotknutých okresných súdov však vyplývajú vecné argumenty, ktoré popierajú naplnenie zámeru predkladateľa vytvoriť nové obvody okresných súdov na základe prirodzených spádových a kultúrnych regiónov, v ktorých budú pôsobiť rovnomerne zaťaženi sudcovia. Dotknuté súdy namietajú, že nové súdne obvody sú neproporčné a diametrálne rozdielne z hľadiska hustoty obyvateľstva, ich rozlohy, nápadu vecí, vzdialeností pre účastníkov súdnych konaní a nerešpektujú ich historické väzby. Súčasne navrhujú alternatívy, ktoré sledované zámery a prezentované kritériá predkladateľa môžu naplniť.

Súdna rada navrhuje **vziať do úvahy ako alternatívu najmä nasledovné návrhy okresných súdov:**

- zachovať Okresný súd Topoľčany a zlúčiť ho s okresnými súdmi Partizánske a Bánovce nad Bebravou. Alternatívne, zachovať Okresný súd Partizánske a zlúčiť ho s Okresným súdom Bánovce nad Bebravou,
- zachovať Okresný súd Považská Bystrica, ktorý existuje od roku 1872, pričleniť k nemu územný obvod okresu Púchov a ponechať mu špecializáciu na agendu nedobrovoľných hospitalizácií a spôsobilosti na právne úkony,
- zachovať Okresný súd Veľký Krtíš a pričleniť k nemu územný obvod okresu Krupina. V prípade, ak bude zlúčený s Okresným súdom Lučenec, ponechať vo Veľkom Krtíši pracovisko, kde je plne vyhovujúca súdna budova,

- s Okresným súdom Senica zlúčiť len Okresný súd Skalica a pod nový Okresný súd Trnava pričleniť územný obvod okresu Hlohovec. Alternatívne vytvoriť z Okresného súdu Skalica pracovisko Okresného súdu Senica,
- zachovať Okresný súd Malacky, alternatívne ponechať ho ako súčasť nového súdneho obvodu Mestského súdu v Bratislave,
- zachovať Okresný súd Pezinok s alternatívou pričleniť k nemu územný obvod okresu Senec, alebo ako súčasť nového súdneho obvodu Mestského súdu v Bratislave,
- zachovať Okresný súd Kežmarok; alternatívne vytvoriť z neho pracovisko nového Okresného súdu Poprad, najmä pre rodinnú agendu, keďže je jedným z 5-tich okresných súdov zapojených do tzv. Cochemského modelu rodinného súdnictva,
- zachovať Okresný súd Vranov nad Topľou, ktorý existuje od roku 1910 a z hľadiska veľkosti a špecializácie sudcov spĺňa všetky sledované kritériá (1. návrh reformy počítal s jeho zachovaním),
- zachovať Okresný súd Čadca so 162 ročnou históriou, a pričleniť k nemu územný obvod okresu Kysucké Nové Mesto, ktorý bol do roku 2005 jeho súčasťou,
- Okresný súd Nitra ponechať v súdnom obvode Krajského súdu v Trnave (1. návrh počítal s takouto zmenou), ktorý je od neho oveľa menej vzdialenejší ako Krajský súd v Banskej Bystrici,
- vo vzťahu k Okresnému súdu Bratislava I, ktorý má byť začlenený do Mestského súdu v Bratislave, zmeniť dobu legislatívneho zákazu prerozdelenia vecí z 28.2.2015 na 31.12.2019,
- vo vzťahu k zriadeniu mestských súdov v Bratislave a Košiciach preukázať analýzou reálnych dopadov na ich rozhodovaciu činnosť, že navrhovanou zmenou sa dosiahne lepšia efektivita a špecializácia sudcov v týchto súdnych obvodoch, keďže sa v nich majú zlúčiť veľké okresné súdy, ktoré spravidla sledované kritériá spĺňajú aj za súčasného stavu súdnej mapy,
- vzhľadom na veľkosť a špecifický charakter súdneho obvodu Okresného súdu Košice okolie, zvážiť uplatnené pripomienky na zachovanie tohto súdu mimo novo zriaďovaného obvodu Mestského súdu v Košiciach.

Táto pripomienka je zásadná.

2. Vo vzťahu k **novým krajským súdom** súdna rada odporúča zmeniť ich názov na odvolacie súdy, keďže nová súdna mapa už nemá kopírovať územnosprávne krajské členenie republiky.

Súdna rada žiada:

- dôsledne vyhodnotiť **nutnosť optimálnej postupnosti navrhovaných zmien** z hľadiska plynulého chodu súdnictva a vziať do úvahy uplatnené

pripomienky súdov, aby sa v 1. štádiu reformy zreorganizovali najprv okresné sudy a až následne sa vyhodnotila potreba koľko a ktoré odvolacie sudy treba zachovať alebo zrušiť. Súdna rada preto v tomto štádiu navrhuje zachovanie všetkých 8 krajských súdov,

- zohľadniť pripomienky Krajského súdu v Nitre, ktorý má byť zlúčený s Krajským súdom v Banskej Bystrici. Podľa 1. návrhu mal byť Krajský súd v Nitre zlúčený s Krajským súdom v Trnave, ktorý je z hľadiska dostupnosti k nemu podstatne bližšie, a zmena nebola žiadnym spôsobom odôvodnená,
- zohľadniť pripomienky Krajského súdu v Prešove, že pokiaľ sa bude obchodnoprávna a trestná agenda vybavovať výlučne na pracovisku v Košiciach, bude ako sídelný krajský súd len formálne, so štvrtinovou agendou pre sudcov a administratívu,
- zohľadniť obdobnú pripomienku Krajského súdu v Trnave, aby vybavovanie trestnej agendy nebolo zverené len pracovisku na Krajskom súde v Bratislave, ale aby šlo o tzv. zdieľanú agendu,
- vziať do úvahy návrh Krajského súdu v Trenčíne, aby sa zachovali všetky krajské sudy a ich zaťaženosť sa vyrovnala kauzálnou príslušnosťou. Alternatívne, aby odvolania voči rozhodnutiam každého okresného súdu vybavovali tri krajské sudy, ktorú sú mu sídelne najbližšie,
- nie je vecne podložené a ani riadne odôvodnené začlenenie Krajského súdu v Bratislave do podstatne menšieho Krajského súdu v Trnave, ktorý nemá dostatočne vybudované špecializácie na všetky 4 hlavné agendy (nemá samostatné obchodné kolégium), a ani vytvorené materiálne podmienky na chod veľkého odvolacieho súdu. Obdobná situácia je aj vo vzťahu ku začleneniu Krajského súdu Košice do Krajského súdu v Prešove.

Táto pripomienka je zásadná.

V Bratislave 11.10.2021

Pracovná skupina v zložení:

JUDr. Katarína Javorčíková

JUDr. Petra Príbelská

JUDr. Ľuboš Kunay